

QAZAQ UNIVERSITETI

Апталық
1948 жылдың
20 сәуірінен
шыға бастады

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ АПТАЛЫҚ ГАЗЕТ

WWW.FARABI.UNIVERSITY

№17 (2020) 27 СӘУІР 2026 ЖЫЛ

Бірлік пен тыныштық – басты байлығымыз

Құрметті Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің оқытушы-профессорлары, қызметкерлері мен білім алушы жастары!

Сіздерді 1 Мамыр – Қазақстан халқының бірлігі күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Бұл күн – ұлттық бірегейлігімізді нығайтып, ынтымақты ұлықтайтын қастерлі сәт. Бабалар аманаты болған бірлік пен тыныштық бүгінгі жаһандану дәуірінде мемлекетіміздің басты стратегиялық ресурсына айналды.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев: «Бірлік бар жерде – тірлік бар. Біздің басты байлығымыз – елдің тұтастығы мен қоғамдық келісім. Әділетті Қазақстанды құру жолында бізді ортақ мақсаттар мен құндылықтар біріктіруі тиіс», – деп атап өткен болатын. Президентіміз ұсынған «Әділетті Қазақстан» және «Адал азамат» тұжырымдамаларының өзегі де осы қоғамдық келісімге келіп тіреледі.

Бүгінгі таңда әлемде орын алып жатқан күрделі геосаяси жағдайлар бізге бейбіт өмірдің қаншалықты қымбат екенін айқын көрсетіп отыр. Қазіргі заманда жаһандық бейбітшілік тек мемлекеттер арасындағы дипломатия емес, ол әрбір азаматтың, әрбір ұлттың ішкі ынтыма-

ғынан бастау алады. Сондықтан еліміздегі тұрақтылықты сақтау – біздің әлемдік қоғамдастық алдындағы ең басты жетістігіміз әрі жауапкершілігіміз.

Университет – түрлі мәдениеттер мен тағдырлар тоғысқан, бірлігі бекем үлкен шаңырақ. Біздің қарашаңырағымызда ондаған ұлт өкілдері иық тіресе еңбек етіп, білім алуда. Дәл осы әралуандық біздің интеллектуалдық әлеуетімізді арттырып, жаңа белестерді бағындыруға күш береді.

Бірлік – біздің күнделікті іс-әрекетіміздегі өзара құрмет пен қолдау.

Баршаңызға осынау маңызды мерекеде мықты денсаулық, отбасыларыңызға бақ-береке және шығармашылық табыс тілеймін!

Еліміздің аспаны ашық, достығымыз мәңгілік, бірлігіміз бекем болсын. Әрбір бастамаларыңыз сәттілікке ұласып, Қазақстанның өркендеуіне қосар үлестеріңіз арта берсін!

**Ізгі ниетпен,
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Басқарма Төрағасы – Ректор
Жансейіт ТҮЙМЕБАЕВ**

Жаңа ЖИ зертханалары іске қосылды

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде AI-Farabi AI Center ғылыми-зерттеу орталығы құрамындағы Farabi AI in Healthcare & Life Sciences Lab және Farabi Agentic AI Lab мамандандырылған зертханаларының салтанатты ашылу рәсімі өтті.

Шараға ҚР ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбек, вице-министр Динара Щеглова, ҚазҰУ-дың Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев, UWEE Group ротациялық төрағасы, Бейжің қаласының экономикалық даму департаментінің кеңесшісі Гилберт ван Керкхове, сондай-ақ мемлекет және қоғам қайраткерлері, ғалымдар мен оқытушылар қатысты.

Жиын барысында ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбек аталған жобаның ел үшін стратегиялық маңыздылығын атап өтті. «Зертханалардың ашылуы Мемлекет басшысының экономика мен әлеуметтік салаға жасанды интеллект тетіктерін жедел енгізу жөніндегі

стратегиялық тапсырмасына толықтай сәйкес келеді. Бұл алаңдар тек теориялық зерттеулермен шектелмейді – олардың жұмысы медициналық деректерді жоғары дәлдікпен талдау мен биоинженериядан бастап, дербес зияткерлік жүйелерді құруға дейінгі ең өзекті қолданбалы мәселелерді шешуге бағытталған», – деді министр.

ҚазҰУ Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев өз кезегінде университеттің әлемдік деңгейдегі ғылыми коллаборациялар орталығына айналуы жүйелі мемлекеттік қолдаудың тікелей нәтижесі екеніне назар аударды.

Нұрсұлтан БАЗАРБАЙҰЛЫ

Геоэнергетика орталығы тиімді ынтымақтастық үлгісі

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде Қазақстан-Франция Геоэнергетика орталығының құрылғанына 15 жыл толуына арналған салтанатты жиын өтті. Мерекелік шараға дипломатиялық корпус өкілдері, жетекші жоғары оқу орындарының ректорлары, танымал ғалымдар және қос диплом бағдарламаларының түлектері қатысты.

Алқалы жиынды ҚазҰУ-дың Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев ашты. «15 жыл – бұл білім беру бастамасының тұрақты стратегиялық әріптестікке айналған маңызды кезеңі. 2010 жылы құрылған орталық – ҚазҰУ, Satbayev Uni-

versity және Лотарингия университеті арасындағы тиімді ынтымақтастықтың үлгісі. Оның негізгі миссиясы – энергетика және георесурстар саласында Қазақстанның ғылыми-инженерлік элитасын қалыптастыру және еуропалық білім беру тә-

жірибесін енгізу. Француз жоғары оқу орнымен бірлескен қосдипломды бағдарламаның іске қосылуы еліміздегі халықаралық білім берудің дамуына серпін берген маңызды қадам болды», – деді Жансейіт Қансейітұлы.

Салтанатты рәсім барысында Қазақстан Республикасындағы Францияның төтенше және өкілетті елшісі Сильван Гиоге сөз сөйлеп, орталықтың қызметіне жоғары баға берді.

Шарада Satbayev University ректоры Мейрам Бегентаев пен Лотарингия универси-

тетінің халықаралық стратегия жөніндегі вице-президенті Сесиль Нувель сөз сөйлеп, ұшақты ынтымақтастықты одан

әрі кеңейтуге ниетті екендерін растады.

Гүл БАЯНДИНА

2-бет

**Түркия университетімен
меморандум
жасалды**

3-бет

**Ботаникалық
заманауи
зертхана**

4-бет

**Диляра
КАЙДАРОВА:
Глобальные
инновации
в онкологии**

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев Испанияның Қазақстандағы төтенше және өкілетті елшісі Луис Франсиско Мартинеспен кездесті.

Стратегиялық маңызы бар жүздесуге Ыстамбұлдағы Сервантес институтының директоры Фернандо Мартинес Вара де Рей мен Гранада университетінің профессоры Энрике Куэро арнайы қатысты. Университет басшысы Жансейіт Түймебаев кездесу барысында бірқатар маңызды бастамалар көтерді. Ректор Испания аумағында ҚазҰУ филиалын ашу туралы ұсыныс тастады. Сонымен қатар Испанияның жетекші университеттерімен бірлесе отырып, ҚазҰУ базасында халықаралық ғылыми-зерттеу орталығын құру мәселесі қозғалды. «Қазіргі таңда қазақстандық жастар арасында испан тілін меңгеруге деген қызығу-

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті мен Түркияның Кастамону университеті ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойды.

ҚазҰУ-дың Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев пен Кастамону университетінің ректоры Ахмет Хамди Топал қол қойған келісім академиялық алмасу мен ортақ білім беру бағдарламасын жүзеге асыруға жол ашады. Бұған қосымша, екі ЖОО ғалымдары зертханалар мен орталықтардың мүмкіндіктерін пайдаланып, халықаралық ғылыми журналдарға бірлескен мақалалар жариялауға мүмкіндік алады. Кездесу барысында Жансейіт Түймебаев құрметті қонаққа оқу ордасының ғылыми әлеуетін таныстырды. «Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ Түркия-

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев UWEE Group компаниясының өкілдерін қабылдады.

Делегация құрамында компанияның Орталық Азия бойынша төрағасы Сламбол Оркеш, ротациялық төрағасы Ван Керкхов Жильбер мен атқарушы директоры Янь Фэй бар. Оқу ордасының басшысы Жансейіт Түймебаев ҚазҰУ-дың UWEE Group компаниясымен ұзақ мерзімді серіктестік орнатуға дайын екенін атап өтіп, бірлескен ғылыми зерттеу тобын құрудың маңыздылығын жеткізді. Өз кезегінде компанияның Орталық Азия бойынша төрағасы Сламбол Оркеш жылы қабылдағаны үшін ҚазҰУ басшылығы мен ұжымына ризашылығын білдіріп, компанияның негізгі қызмет бағыттары туралы кеңінен ақпарат берді. Құрметті қонақ өз сөзінде ҚазҰУ-мен энергетика, химия және мұнай-химия салаларын-

Білім интеграциясы жаңа деңгейге көтеріледі

шылық өте жоғары. Біз осы сұранысты ескере отырып, бірлескен жобаларды жүзеге асыруға дайынбыз», – деді Ж.Түймебаев. Өз кезегінде елші Луис Франсиско Мартинес ректордың ұсыныстарын жоғары ба-

ғалап, Испания тарапы ынтымақтастыққа толық ниетті екенін білдірді. Елші мырзаның айтуынша, ҚазҰУ базасында испан тілі орталығын ашу халықаралық деңгейдегі бәсекеге қабілетті мамандар даярлауға септігін тигізеді.

Түркия университетімен меморандум жасалды

ның 40-тан астам жоғары оқу орнымен әріптестік байланыс орнатқан. Соның ішінде Кастамону университеті жоғары мәнге ие. Сондықтан бүгінгі серік-

тестікті тереңдету бойынша жасалған меморандум алдағы уақытта ауқымды жетістіктерге жетелейді деп санаймын», – деді ректор.

Жаңа технологияларды зерттеуге қызығушылық танытты

да ортақ ғылыми жобаларды әзірлеуге, жаңа технологияларды зерттеуге және кадр даярлау ісін жетілдіруге қызығушылық танытты. Сонымен қатар ЖОО ректоры China International Water Electric Corp. директорының орынбасары Сунь Пэнмен кездесті. Қонақ компанияның жұмы-

сы туралы айтып, университетпен бірге жасыл энергияны дамытуға бағытталған ортақ бастамаларды іске асыруды ұсынды. Жүздесу барысында Жансейіт Түймебаев барлық ұсыныс-пікірлерді қолдайтынын жеткізді. **Нұрсұлтан БАЗАРБАЙҰЛЫ**

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев Куба Республикасының Қазақстандағы төтенше және өкілетті елшісі Альфредо Фидель Ньевес Портуондомен кездесті.

Кубамен халықаралық әріптестік нығаяды

Кездесу барысында ректор Жансейіт Түймебаев ҚазҰУ-дың халықаралық аренадағы жетістіктеріне тоқталып өтті. Университет бүгінде QS WUR 2025 рейтингінде әлем бойынша 166-орынды иеленіп, еліміздегі жетекші зерттеу университеті мәртебесін нығайтып отыр. Оқу орнының құрылымында 16 факультет, 8 ғылыми-зерттеу институты, 140 зертхана мен 29 ғылыми орталық табысты жұмыс істеуде. «ҚазҰУ халықаралық әріптестікті нығайтуға әрқашан

ашық. Біз Кубаның жоғары оқу орындарымен бірлескен білім беру бағдарламаларын әзірлеуге және өзекті ғылыми жобаларды бірлесіп жүзеге асыруға мүдделіміз», – деді университет басшысы. Өз кезегінде Куба елшісі Альфредо Фидель Ньевес Портуондо екіжақты ынтымақтастықты кеңейтуге дайын екенін білдіріп, білім және ғылым саласындағы серіктестікті нығайтудың маңызын атап өтті.

Гүл ҚҰТТЫБЕКҚЫЗЫ

Студенттерге Қытай университеті гранттары бөлінеді

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев Чжуннань экономика және құқық университеті партия комитетінің хатшысы Хоу Чжэньфа бастаған делегацияны қабылдады.

Мәртебелі мейман Хоу Чжэньфа ҚазҰУ-мен серіктестіктің нәтижелі екенін атап өтті. Мәселен, бүгінге дейін Чжуннань университетінде ҚазҰУ-дың 30 студенті тағылымдамдан өтіп, білімін сәтті аяқтаса, қазіргі таңда тағы 11 білім алушы оқуын жалғастыруда. «Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ – Орталық Азиядағы көшбасшы жоғары оқу орындарының бірі. Біз бұл әріптестікті

нығайтуға барынша мүдделіміз. Осы мақсатта қазақстандық жастарға Чжуннань экономика және құқық университетінде білім алу үшін арнайы гранттар бөлуді жоспарлап отырмыз», – деді Хоу Чжэньфа. Өз кезегінде университет ректоры Жансейіт Түймебаев бұл бастаманы жоғары бағалап, қытайлық жоғары оқу орнымен гуманитарлық және техникалық бағыттар бойынша ынтымақтастықты тереңдетуге дайын екенін білдірді. Ректор бірлескен ғылыми жобалар мен тәжірибе алмасу бағдарламаларының екі ел үшін де маңыздылығына тоқталды. Келіссөз нәтижесінде таараптар академиялық ынтымақтастықты кеңейту жөніндегі екіжақты меморандумға қол қойды. **Нұрсұлтан ЖЕКСЕНБАЕВ**

Цифрлық кампус құруға уағдаласты

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев Қытайдың Danasoid компаниясының жетекшісі Юань мырза және қытайлық продюсер, медиа саласының өкілі Хоу Ли бастаған делегациямен кездесу өткізді.

Danasoid компаниясы сахнаға, сауда орталықтарына, ғимараттардың ішкі және сыртқы қасбетіне арналған LED-экрандарды шығарумен айналысады. Юань мырза компанияның негізгі қызметі туралы мәлімет беріп, шығарылған өнімдерді таныстырды.

«Біздің компания түрлі халықаралық іс-шараларға арна-

йы LED-экрандарды дайындап, орнатып келеді. Біз кез келген формада LED-экрандарды өзірлей аламыз. Компаниямыз толық автоматтандырылған», – деді компания басшысы.

Өз кезегінде ҚазҰУ ректоры университет компаниямен ынтымақтастық орнатуға мүдделі екенін жеткізді. Университет басшысы компаниямен бірле-

сіп ҚазҰУ қалашығын толық цифрландыру бойынша ортақ жұмыс атқаруды ұсынды. Аталған ұсыныс оқу корпусдарын, аудиторияларды және ғылыми орталықтарды заманауи LED-экрандармен және мультимедиялық жүйелермен жабдықтауға, ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылымды жетілдіруге жол ашады.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде Өсімдік ресурстары және фармакоботаника зертханасы ашылды.

Биология және биотехнология факультеті базасында іске қосылған зертхана жойылып бара жатқан және сирек кездесетін өсімдіктерді сақтау, оларды көбейту және тиімді пайдалану бағытында ауқымды жұмыстар жүргізуге бағытталған.

Ашылу рәсіміне ҚазҰУ Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев, ҚР Ұлттық ғылым академиясының академигі Амангелді Бисенбаев, Ботаника және фитоинтродукция институтының бас директоры Гүлнар Ситпаева, сондай-ақ ҒЗИ өкілдері, биология саласының ардагер оқытушылары, белгілі ғалымдар мен студенттер қатысты.

«Бұл зертхана тек ғылыми

Ботаникалық заманауи зертхана

ізденістер жүргізілетін орын ғана емес, жас ғалымдардың кәсіби тұрғыда қалыптасуына ықпал ететін орта. Қазіргі таңда экология мен табиғи ресурстарды сақтау мәселесі әлемдік деңгейде өзекті. Осы тұрғыда біздің ғалымдарымыздың зерттеулері тек теориялық емес, практикалық ма-

ңызы бар нақты нәтижелер береді деп сенемін», – деді ректор Жансейіт Түймебаев.

Алдағы уақытта зертхана ғалымдары шетелдік ғылыми орталықтармен бірлескен зерттеулер жүргізуді жоспарлап отыр.

Нұрсұлтан БАЗАРБАЙҰЛЫ

Классикалық ғылыми дәстүрді жаңғыртқан ғалым

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде «Э.Р.Тенишев: ғылыми мұра және түркітанудың заманауи көкжиектері» атты республикалық ғылыми-әдіснамалық семинар өтті. Әлемге танымал ғалымның 105 жылдығына орай ұйымдастырылған бұл жиын түркі филологиясы мен тарихының даму бағыттарын саралайтын маңызды ғылыми шараға айналды.

Семинарды ашқан Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев «Түркологтардың ғылыми дәстүрі және Э.Р.Тенишевтің үлесі: сабақтастық, ғылыми мектеп, мәдениеттер диалогы» атты баяндамасында академиктің салыстырмалы-тарихи тіл білімінің қалыптасуындағы айрықша рөлін ерекше атап өтті.

«Түркітану – филология, тарих, этнография және мәдениеттануды тоғыстыратын кешенді ғылым саласы. Оның дамуы көне түркі жазба ескерткіштерін зерттеумен, салыстырмалы-тарихи тіл білімінің қалыптасуымен және Еуразия тілдерін өзара байланысқан мәдени жүйе ретінде қарастырумен тығыз байланысты. Осы тұрғыдан алғанда, Эдхям Рахымұлы Тенишев – классикалық ғылыми дәстүрді жаңғыртып, оған жаңа әдіснамалық мазмұн мен

серпін берген тұлға», – деп атап өтті ректор.

Түркітану және алтайтану ғылыми-зерттеу институтының атқарушы директоры Нұрсұлу Шаймерденова «Славян академиялық кеңістігіндегі түркологтардың өмірбаяндары: тұжырымдама, ғылыми қағидаттар және Э.Р.Тенишевтің үлесі» атты баяндамасында түркітанудың дамуы үшін мәдениетаралық байланыстардың маңызын ерекше бағалады.

Гүл БАЯНДИНА

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев Оңтүстік Қытай технологиялық университетіндегі Азаматтық құрылыс және көлік мектебінің деканы, белгілі ғалым Юй Цзянмяоны қабылдады.

Инженерлік білім беру жайы талқыланды

Кездесу барысында тараптар инженерлік білім беру сапасын арттыру, азаматтық құрылыс, көлік инфрақұрылымы және заманауи технологиялар бағыттарында бірлескен ғылыми зерттеулер жүргізу мүмкіндіктерін талқылады.

Юй Цзянмяо бүгінге дейін жүргізген ғылыми ізденістері туралы айтып, болашақтағы жоспарымен бөлісті. Сонымен қатар өз сөзінде ҚазҰУ ғалымдарымен бірлескен халықаралық жобаларды іске асыруға

қызығушылық танытып, өзара тәжірибе алмасудың маңыздылығын атап өтті.

Өз кезегінде оқу ордасының басшысы Жансейіт Түймебаев университет базасындағы ғылыми орталықтар мен заманауи зертханалардың қызметі мен мүмкіндіктері туралы баяндап, халықаралық әріптестік аясында бірлескен бастамаларды жүзеге асыруға ҚазҰУ-дың әлеуеті толық жеткілікті екенін алға тартты.

Нұрсұлтан ЖЕКСЕНБАЕВ

Халықаралық ынтымақтастық – университеттің басты бағыты

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде өткен Ғылыми кеңес отырысында оқу орнының халықаралық қызметі қорытындыланып, интернационалдандыру үдерісін дамытудың стратегиялық бағыттары айқындалды.

Жиында Халықаралық ынтымақтастық департаментінің директоры Есбол Өміржанов негізгі баяндама жасап, университеттің халықаралық байланыстарының нақты көрсеткіштерін ұсынды. Бүгінде ҚазҰУ әлемнің 56 еліндегі іргелі оқу орындары және 20-дан астам халықаралық ұйыммен жасалған 700-ден астам келісім мен меморандумды нәтижелі жүзеге асыруда. Университеттің білім беру және ғылыми үдерістеріне 212 шетелдік оқытушы мен зерттеуші тартылған.

Академиялық ұтқырлық бағдарламасы бойынша 799 студент шетелде (семестрлік оқу және ғылыми тағылымдама) білім алса, ҚазҰУ-ға сырттан

541 шетелдік студент келген. Интернационалдандыру және рекрутинг департаментінің директоры Нұркен Әбдіғалидің мәліметінше, қазіргі таңда университетте әлемнің 53 елінен келген 7191 шетелдік студент білім алуда.

Жиынды қорытындылаған Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев: «Біз жаһандық әлемнің ажырамас бөлшегіміз. Сондықтан АҚШ, Жапония, Еуропа және Түркияның үздік университеттерімен, жетекші ғалымдарымен серіктестікті жаңа деңгейге көтеругіміз қажет. Жаһандық бәсекелестік жағдайында біз тек байланыс орнатып қана қоймай, өзара іс-қимылдың сапасын арттыруға тиіспіз», – деп атап өтті.

Университет басшысы әр факультет деңгейінде академиялық ұтқырлықты күшейтуді, шетелдік профессорлардың үлесін арттыруды және 500-1000 рейтингіне енетін жоғары оқу орындарымен тиімді кооперация орнатуды тапсырды.

Гүл ҚҰТТЫБЕКҚЫЗЫ

В ходе лекции «Инновации в онкологии» академик представила глубокий анализ эпидемиологической ситуации. По словам лектора, на динамическом наблюдении в РК сегодня находится 218 213 пациентов. Для системного решения проблемы разработан «Комплексный план по борьбе с онкологическими заболеваниями на 2023-2027 годы», целью которого является снижение бремени болезни через цифровую трансформацию, раннюю диагностику и развитие кадров.

— Сегодня во всем мире наблюдается рост онкологических заболеваний: ежегодно выявляется более 20 млн новых случаев. К сожалению, смертность остается высокой — около 10 млн человек в год. В Казахстане ежегодно регистрируется порядка 40 тысяч новых случаев рака, а на динамическом наблюдении состоят 215 тысяч казахстанцев. Несмотря на общую тенденцию, в нашей стране отмечается снижение смертности от онкопатологий — она составляет около 12 тысяч случаев в год. В структуре заболеваемости первое место занимает рак молочной железы: ежегодно выявляется более 5500 новых случаев, причем 1000 из них — у женщин моложе 40 лет. Для раннего выявления заболевания женщины в возрасте от 40 до 74 лет проходят обязательный скрининг — маммографию один раз в два года. Женщинам в возрасте до 40 лет рекомендуется регулярно проходить ультразвуковое исследование молочных желез.

Рак кишечника, или колоректальный рак, занимает второе место по распространенности. В 2025 году выявлен рост заболеваемости этим видом рака как среди мужчин, так и среди женщин. Одним из факторов риска является чрезмерное потребление красного мяса. Для выявления этого заболевания также проводятся бесплатные скрининговые обследования.

Рак лёгкого занимает третье место по распространённости. На данный момент у нас нет специальной программы для его профилактики. В мире широко применяется компьютерная томография для выявления заболеваний. Три года назад мы провели пилотное исследование, в ходе которого обнаружили опухоли, о которых не знали даже сами пациенты. В настоящее время разработана программа профилактики рака лёгких. Особенно уязвимы север-

Дильяра КАЙДАРОВА, академик:

Глобальные инновации в онкологии

ные регионы. В Казахстане рак лёгкого занимает первое место по смертности среди мужчин. Поэтому тем, кто курит более десяти лет по одной пачке в день, настоятельно рекомендуется проходить компьютерную томографию лёгких. Этот показатель растёт и среди женщин. Независимо от того, курил человек или нет, сейчас встречаются новые формы болезни. Поэтому важно регулярно проходить флюорографию и рентген лёгких. Если есть факторы риска, рекомендуется ежегодно проходить компьютерную томографию.

Отдельной темой стала профилактика. Академик призвала молодежь обратить внимание на вакцинацию против ВПЧ, отметив, что это признанный в мире метод, способный к 2045 году сократить количество случаев рака шейки матки на 42%.

— Рак желудка и рак шейки матки занимают четвёртое место по распространённости. Для рака желудка нет специализированных программ, есть только скрининг — ФГДС (фиброгастродуоденоскопия), когда зонд глотают. Профилактика должна быть регулярной, каждый должен заботиться о своём здоровье и здоровье своей семьи.

Рак шейки матки также является серьёзной проблемой среди женщин. Число заболевших растёт, в прошлом году около двух тысяч женщин заболели этим видом рака. Раньше считалось, что рак шейки матки встречается только у взрослых, но теперь его диагностируют и у молодых женщин в возрасте от 20 до 30 лет. Основной причиной является вирус папилломы человека.

Особое внимание профессор уделила технологическому прорыву: «Будущее онкологии — это роботизированная хи-

В рамках цикла лекций ведущих ученых, приуроченного к Дню науки, в научной библиотеке КазНУ имени аль-Фараби состоялась встреча с выдающимся специалистом в области здравоохранения. Перед студентами и молодыми исследователями факультета медицины и здравоохранения с лекцией «Инновации в онкологии» выступила доктор медицинских наук, профессор, академик НАН РК и президент Ассоциации онкологов Казахстана Дильяра Радиковна Кайдарова.

Почетную гостью в университете принял Председатель Правления – Ректор КазНУ имени аль-Фараби Жансеит Туймебаев, наградив золотой медалью «Аль-Фараби» за вклад в развитие отечественной науки и образования.

Представляя лектора слушателям, член Правления – проректор по научно-инновационной деятельности Маргулан Ибраимов особо подчеркнул масштаб ее научной деятельности. Он отметил, что Дильяра Радиковна Кайдарова является автором более 250 работ и обладательницей множества патентов. Под ее руководством внедрены передовые технологии лучевой терапии, существенно повысившие качество лечения в стране, а ее заслуги отмечены орденом «Құрмет» и международной стипендией МАГАТЭ.

рургия с применением 3D-технологий, внедрение тераностики в ядерной медицине и использование искусственного интеллекта для анализа диагностических данных», — подчеркнула Дильяра Радиковна. Далее лектор подробно остановилась на методах молекулярно-генетического тестирования, которые позволяют реализовывать принципы персонализированной медицины, подбирая терапию на основе генетического профиля опухоли.

— В 2022 году Министерство здравоохранения предложило Президенту страны комплексный план по борьбе с онкологическими заболеваниями. В 2023 году, 5 октября, Правительство утвердило стратегическую программу, охватывающую период с 2023 по 2027 годы, которую мы сейчас реализуем. Комплексный план по борьбе с онкологическими заболеваниями включает пять ключевых направлений: профилактика и управление факторами риска; высокоэффективная ранняя диагностика; развитие специализированного лечения; паллиативная помощь и реабилитация; развитие науки и кадрового потенциала.

Что значит высокоэффективная ранняя диагностика? Люди старше 50 лет должны регулярно проходить медицинские обследования. В настоящее время в нашей стране доступны современные технологии. Компьютерная томография, лучевая и химиотерапия стали более безопасными, а иммунная и лекарственная терапия — более щадящими, не представляя угрозы для пациентов. Во всем мире широко используется роботизированная хирургия. В онкологии у нас начали применять роботов для операций при раке простаты, раке органов женской репродуктивной сис-

темы и кишечника, а также используем 3D-технологии для замены протезов.

Активно развивается ядерная медицина, включая радиофармпрепараты, которые применяются как в иглотеерапии, так и в лечении пациентов. Мы сейчас тесно работаем с институтом Ядерной физики. Цифровизация и искусственный интеллект активно развиваются. Созданы программы для маммографии и лечения рака лёгких, а молекулярно-генетическая диагностика внедрена повсеместно. Для Казахстана особенно значимым достижением стала вакцинация против вирусной папилломы для подростков и студентов.

Также начали производить протезы костей. Раньше изготавливались только общие протезы, но сейчас мы можем создавать индивидуальные 3D-протезы, что позволяет человеку ходить без ограничений, даже если ему удалили таз. Мы покупаем их в Гонконге, так как в Казахстане пока не производят крупные кости в 3D-формате. В университете Усть-Каменогорска теперь изготавливают маленькие кости для челюсти, что позволяет нам разрабатывать собственные продукты, включая роботизированную хирургию в онкологии и ядерную медицину. В Астане и Алматы уже работают центры ядерной медицины, а в скором времени планируется открыть такой центр в Актобе.

В городе Семей функционирует ПЭТ-диагностика (позитронно-эмиссионная томография), которая позволяет определить местоположение, размеры и наличие метастазов опухоли. Этот метод основан на том, что раковые клетки активно поглощают глюкозу, и с помощью радиофармпрепарата можно точно установить, является ли опухоль первичной или находится на стадии

метастазирования. Внедрение таких технологий важно для современной диагностики. Также в Абайской области после пандемии COVID-19 был открыт центр радиоиммунотерапии, который ранее требовал направления пациентов в Москву или Турцию. Теперь эту процедуру можно пройти бесплатно в городе Семей для всех жителей Казахстана.

Для проведения радиоиммунотерапии требуются специальные помещения, так как процедура связана с излучением. Пациенты должны находиться в таких комнатах в течение пяти дней. В Астане также был построен новый национальный научный экологический центр, где будут проводиться аналогичные процедуры. В настоящее время очередь на лечение составляет около полугода. В центре радиоиммунотерапией лечат не только рак щитовидной железы, но и другие заболевания, связанные с недостатком йода, и все эти процедуры проводятся бесплатно.

Большое исследование проводится по молекулярно-генетическому тестированию. Без нее сейчас невозможно начать тестирования. Все опухоли, как опухоль молочной железы, простаты, легкое, кишечник, они должны проходить молекулярно-генетическое исследование. Сейчас во всех областях это имеется, для каждого региона доступно.

Мы также используем лучевую терапию с арком, которая за последние годы была внедрена в восемь регионов. Этот метод лечения был разработан японскими и американскими специалистами в 2018 году, а уже в 2020 году стал доступен для наших пациентов. Японский профессор сказал, что иммунотерапия будет как антибиотик и лечить все раковые заболевания. И надеюсь, что мы скоро излечим рак. В данный момент у нас нет лекарства для лечения, поэтому мы направляем пациентов на лечение в Турцию. Однако диагностика проводится совместно с Институтом ядерной физики. В ближайшее время они должны предоставить нам этот препарат, и тогда мы сможем начать лечение наших пациентов.

В завершение встречи слушатели обсудили с академиком перспективы клеточной иммунотерапии и участие молодых ученых в международных научных проектах.

Каиржан
ТУРЕЖАНОВ

Ғылым – уақытпен бірге туыластап, ұлттың интеллект-туалдық қуатын айқындайтын мәңгілік құндылық. Осы құндылықты арқау еткен Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ еліміздің ғылымы мен білім беру саласында көшбасшы орнын сақтап келеді. Университет қабырғасынан түлеп ұшқан ғалымдар мен ұстаздардың әрбір жетістігі – тек жеке табыс емес, тұтас ғылыми мектептің, ұжымдық ізденістің жемісі.

Осы орайда, ҚазҰУ-дың Картография және геоинформатика кафедрасының оқытушылары «Ғылыми тағылымдамалар» бағдарламасы аясында халықаралық «Болашақ» стипендиясының иегерлері атануы жоғары оқу орнының ғылыми әлеуетін айшықтайтын елеулі оқиға.

Бұл жетістік кафедра ұжымының кәсіби біліктілігі мен ғылыми ізденістерінің заңды нәтижесі. Геоақпараттық жүйелер, кеңістіктік талдау, цифрлық картография сияқты заманауи бағыттарды дамытып келе жатқан кафедра оқытушылары әлемдік ғылыми кеңістікте өз орнын айқын көрсетіп отыр.

ҒЫЛЫМИ БИІКТІ БАҒЫНДЫРҒАН ҰСТАЗДАР

Халықаралық «Болашақ» бағдарламасы аясында ғылыми тағылымдамадан өту құқығына ие болғандар қатарында: Айжан Асылбекова – Картография және геоинформатика кафедрасының меңгерушісі, ғылыми ұйымдастырушылық қабілеті, жаңашыл көзқарасымен танылған білікті басшы; Еділ Сарыбаев – кафедра доценті, кәсіби даярлығы мен ғылыми зерттеулері арқылы білім мен ғылымның сабақтастығын қамтамасыз етіп жүрген тәжірибелі ғалым; Өміржан Тәукебаев –

Қоғамның рухани келбеті ең алдымен білім мен ғылымға деген көзқарасынан танылады. Ал сол білімнің алтын қоры сақталған қасиетті мекен – кітапхана.

Кітапхана – тек кітап сөрелері орналасқан ғимарат емес, ол ұлттың жады, өркениеттің рухани өзегі. Осы кеңістікте қызмет ететін кітапханашыны руханият бағының бағбаны деу толық негізді. Кітапханашы – ақпарат тасқынына жол көрсететін бағыттаушы. Ол оқырманды жай ғана дерекпен емес, мағыналы біліммен, терең оймен табыстырады. Білім мен ғылымға бастайтын бұл жолда кітапханашының миссиясы – классикалық мұра мен заманауи ғылыми жетістіктерді үйлестіру, ұрпақ санасында тұтас дүниетаным қалыптастыру.

XXI ғасырда жасанды интеллект білім беру мен ғылым саласына батыл еніп отыр. Ақпаратты іздеу, талдау, жүйелеу процестері автоматтандырылуда. Дегенмен жасанды интеллект қаншалықты дамыса да, ол адамдық құндылықтарды, рухани өлшемді алмастыра алмайды. Осы тұста кітапханашы жаңа дәуірдің медиаторы ретінде көрінеді: ол жасанды интеллект мүмкіндіктерін тиімді пайдалана отырып, оқырманды сыни ойлауға, жауапкершілікпен білім алуға тәрбиелейді. Кітапхана осы тәрбиенің орталығына айналып келеді. Мұнда оқырман тек ақпарат тұтынушы емес, ойланушы, зерттеуші тұлға ретінде қалып-

Ғылымға бастар жол

кафедраның аға оқытушысы, сонымен қатар Инжиниринг және ғылымды қажет ететін технологиялар кластерінің бас директоры, ғылым мен өндіріс арасындағы іскер маман. Бұл ғалымдардың әрқайсысы тек дәріс беруші ғана емес, ғылыми ойды қалыптастырып, жас буынға бағыт-бағдар беріп жүрген тұлғалар.

ҒЫЛЫМИ ТАҒЫЛЫМДАМА – ТӘЖІРИБЕ МЕН ТАНЫМ КЕҢІСТІГІ

«Болашақ» бағдарламасының «Ғылыми тағылымдамалар» бағыты – әлемнің жетекші университеттері мен ғылыми орталықтарында озық білім мен тәжірибе жинақтауға арналған бірегей мүмкіндік. Мұндай тағылымдамалар барысында ғалымдар жаңа әдістемелер, заманауи технологиялармен танысып қана қоймай, халықаралық ғылыми қауымдастықпен тікелей байланыс орнатады.

Алынған тәжірибе мен білім болашақта отандық ғылымды дамытуға, білім беру үдерісін жетілдіруге және қолданбалы ғылыми жобаларды іске асыруға қызмет етпек. Бұл ғылымның тек теориялық деңгейде ғана емес, нақты тәжірибеде де дамуына жол ашатын маңызды қадам.

ҰЛТ БОЛАШАҒЫНА БАҒЫТТАЛҒАН ІЗДЕНІС

Картография және геоинформатика саласындағы ғылыми зерттеулер бүгінгі таңда табиғи ресурстарды тиімді пайдалану, аумақтық жоспарлау, экологиялық қауіпсіздік пен цифрлық даму мәселелерімен тығыз байланысты. Осы тұрғыдан алғанда, кафедра оқытушыларының халықаралық деңгейде тәжірибе жинақтауы ел дамуы үшін де аса маңызды.

Бұл жетістік ҚазҰУ-дың ғылыми дәстүрінің жалғасып келе жатқанын, университет қабырғасында заманауи ғылым мен ұлттық мүдденің үйлесімді дамып отырғанын айғақтайды. Ғылым жолындағы бұл қадам кафедраның ғана емес, тұтас университеттің дамуына жаңа серпін беретіні сөзсіз.

Ғылымға адалдық, білімге деген жауапкершілік пен үздіксіз ізденіс – ҚазҰУ ғалымдарының басты ұстанымы. Ал «Болашақ» бағдарламасы аясында алынған бұл мәртебе сол ұстанымның жарқын көрінісі болып қала бермек.

Жандос МҰҚАЛИЕВ,
Картография және геоинформатика кафедрасының аға оқытушысы

Руханият бағының бағбаны

тасады. Ал кітапханашы осы үдерісте рухани құндылықтарды сақтай отырып, инновацияға жол ашатын бағбан іспетті.

Осы жолда қоғамға бағыт-бағдар беретін маңызды институттардың бірі – Фараби кітапханасы. Бұл кітапхана тек ақпарат сақтайтын орын емес, ол ұлы ойшыл Фарабидің «Тәрбиесіз берілген білім – адамзаттың қас жауы» деген қағидасын іс жүзінде жүзеге асырып келе жатқан рухани орталық. Мұнда өткеннің даналығы мен болашақтың технологиясы бір-бірін толықтырады. Жасанды интеллект білімді жылдамдатады, ал кітап пен тірі қарым-қатынас білімді тереңдетеді. Фараби кітапханасы ғасырлар бойы жинақталған ғылыми мұра мен заманауи білімді ұштастыра отырып, оқырманды жан-жақты дамыған тұлға ретінде қалыптастыруға үлес қосады. Мұнда гуманитарлық және жаратылыстану ғылымдары бір-бірін толықтырып, пәнаралық ойлауға жол ашады. Кітапхана ғылыми зерттеулерге қажетті дереккөздермен қатар, ұлттық рухты күшейтетін мәдени-танымдық қорды да жүйелі түрде дамытып келеді.

Кітапханашы – цифрлық дәуірдегі руханият бағының бағбаны. Кітапханашылар қауымы осы үдерістің негізгі қозғаушы күші. Олар дәстүрлі кітапханашы рөлінен шығып, білім навигаторы, ғылыми

кеңесші, рухани тәлімгер қызметін атқарады. Осы арқылы Фараби кітапханасы шын мәнінде руханият бағының бағбаны ретінде қоғам санасын тәрбиелеуге қызмет етуде. Цифрлық дәуір талабына сай, Фараби кітапханасы жасанды интеллект элементтерін білім кеңістігіне енгізіп, ақпаратқа қолжетімділікті жаңа деңгейге көтеруде. Электронды каталогтар, цифрлық дерекқорлар, интеллектуалды іздеу жүйелері оқырманның уақытын үнемдеп, ғылыми ізденістің тиімділігін арттырады. Алайда мұнда технология басты мақсат емес, ол – білімге апарар құрал ғана.

Фараби кітапханасы заманауи тәрбиенің маңызды алаңына айналып отыр. Заманауи тәрбие – тек технологияны меңгеру емес, оны адамгершілікпен қолдана білу. Кітапхананың басты құндылығы – адам мен білім арасындағы саналы байланысты сақтау. Мұнда өткізілетін ғылыми семинарлар, ашық дәрістер, оқырман клубтары мен интеллектуалдық кездесулер жастарды тек ақпаратты қабылдауға емес, оны талдауға, пікір айтуға, ғылыми ой қорытуға үйретеді. Бұл – жасанды интеллект дамыған заманда аса қажет дағды.

Мәнсия ӘСЕМБАЕВА,
Жылуфизика және техникалық физика кафедрасының доценті

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да дәстүрлі V халықаралық Фараби форумы аясында Философия кафедрасының мұрындық болуымен «Цифрлық дәуірдегі адам болмысы: философиялық талдау» тақырыбындағы философиялық эссе байқауы және «Қазақ философиясындағы ұлттық болмыс және рухани құндылықтар» атты видеороликтер байқауы өтті.

Цифрлық дәуірдегі адам болмысы

Байқауға тек қара шаңырақтың ғана емес, сонымен қатар еліміздің басқада жоғары оқу орындарының студенттері белсене қатысты.

Эссе байқауының тақырыбы қазіргі цифрлық дәуірдегі адам болмысын сипаттауға арналды. Бұл мәселе қазіргі философиядағы ең өзекті тақырыптардың бірі. Тақырыпты зерттеу барысында студенттер адамның мәнін, еркіндігін, санасын, әлеуметтік қатынастарын, өзін-өзі тануын цифрлық технологиялар әсерінен қалай өзгеріп жатқаны арқылы сипаттап көрсетуге тырысты.

Цифрлық технологиялар біз өмір сүріп жатқан қоғамның өмір сүру тәсілін түбегейлі өзгерткені анық. Бұрындары адам болмысы табиғи және әлеуметтік ортада қалыптасса, қазір оған виртуалды кеңістік қосылды.

Жүлделі орындарға ие болған студенттердің жұмысында адам болмысын зерттеген көптеген философтардың көзқарасы сараланып шынайы көрініс тапты. Әсіресе шынайылық пен виртуалдылық арасындағы шекараның әлсіреуін Жан Бодрийярдың «симулякр» ұғымы арқылы түсіндіруге тырысқан жұмыстар көп. Қазіргі қоғамда шынайы дүниенің орнына олардың көшірмелерінің өмір сүретінін зерделеп көрсеткен.

Екінші дәрежелі дипломға ие болған Айдан Бисенғожинаның эссесінде сананың цифрлану мәселесі жан-жақты қарастырылыпты. Студент цифрлық дәуірде адамның ойлау жүйесінің өзгеретініне тоқталған. Бұл мәселені Мартин Хайдеггердің техника философиясын зерттеудегі тұжырымдарымен бекітеді. Техника адамды «құралға тәуелді субъектіге айналдырады» деген қорытындыға келеді.

Сонымен қатар болашақ ғалымдар цифрлық дәуір адам болмысына жаңа мүмкіндіктер мен қауіптерді де алып келетінін жазады. «Болашақта адамды техника басқара ма?» деген сауалға жауап іздейді.

Көрсетілген мысалдар жас ғалымдардың қоғамда орын алып жатқан оқиғаларға немқұрайды қарамайтынының дәлелі. Цифрлық дәуірдегі адам болмысының жағдайын жан-жақты зерттеп, заманауи көзқарасын еркін білдірді.

Ұлттық болмыс пен рухани құндылықтарды сараптауға тырысқан студенттердің видеороликтер байқауына келетін болсақ, бұл байқауда студенттердің заманауи көзқарасының жан-жақтылығына таңғалдық.

Халқымыздың тарихи тәжірибесін, ұлттық болмысын қайталанбас тұлға – Шоқан Уәлиханов тұлғасында көрсеткен Теміртас Орманбай бастаған студенттер тобы бас жүлдені иемденді. Видеороликте қазақ халқының көшпелі өмір салты, дүниетанымы, табиғатпен үйлесімділігі және адамгершілік қағидалары айқын көрсетілген.

Екінші жүлделі орынға ие болған Мереке Наушарбан бастаған 2-курс студенттерінің жұмысы салт-дәстүр мен ұлттық дүниетанымға арналыпты. Болашақ философтар қазақ философиясындағы негізгі идеялар – «Жер-Ана» концепті, «Қонақжайлылық феномені», адамгершілік мәселелерін терең қарастырған.

Жарыс соңында жүлделі орындар анықталып, университет тарапынан бағалы сыйлықтармен марапатталды.

Жадыра ҚАЗИЕВА,
Гүлнар СЕМБАЕВА,
Философия кафедрасының аға оқытушылары

Ученый, сформировавший пространство понимания

В этом году 29 апреля исполняется 75 лет доктору психологических наук, профессору Алле Михайловне Ким — представителю научной школы, внесшей значительный вклад в развитие психологической науки и высшего образования Казахстана. Юбилей выдающегося ученого — это повод провести глубокое осмысление профессионального и жизненного пути юбиляра, а также отдать дань академического признания психологу и педагогу.

Она родилась в поселке Кировске (Теректі) Алматинской области в семье служащего. С золотой медалью, окончив школу №94 г. Алматы, молодая девушка поступает в Ленинградский государственный университет на факультет психологии. А.М.Ким принадлежит к поколению исследователей, стоявших у истоков современной психологической науки в Казахстане. Ее профессиональный путь — это более полувека научно-педагогической деятельности, связанной с фундаментальными исследованиями и подготовкой высококвалифицированных специалистов.

Формирование ученого произошло в классической научной среде ЛГУ (1968-1973 гг.) — одного из ведущих центров психологической мысли. Именно здесь были заложены основы ее научного мировоззрения: стремление к системному анализу, внимание к внутренней логике психических процессов, интерес к проблеме понимания как ключевому феномену человеческого сознания. В 1979 году она поступает в аспирантуру ЛГУ на кафедру эргономики и инженерной психологии.

В кандидатской диссертации (1982 г.) она исследовала особенности понимания сложных текстов в профессиональной деятельности, а в докторской (2002 г.) — разработала системное представление о механизмах понимания как макроструктурировании информации, обладающей временными, пространственными и энерго-информационными характеристиками.

ми. Этот подход позволил по-новому взглянуть на когнитивные процессы и их связь с личностными особенностями, что стало важным вкладом в развитие общей психологии. Разработанные ею положения нашли отражение в научных публикациях, монографиях, учебных пособиях и подготовке научных кадров.

Особое значение в научной биографии Аллы Михайловны имеют международные академические связи. Стажировка в Оксфордском университете (1999 г.), участие в Международных психологических конгрессах (2000, 2016), членство в Британском психологическом обществе (с 1999 г.) и Американской психологической ассоциации (с 2018 г.) свидетельствуют о признании ее научных достижений на мировом уровне. Общение с ведущими зарубежными учеными стало источником новых идей и импульсом для дальнейших исследований.

Значительный этап ее профессиональной биографии связан с

КазНУ им. аль-Фараби, в котором работает уже 30 лет (с 1996 года). До этого, вернувшись в Казахстан, она трудилась в Академии наук КазССР, вузах Усть-Каменогорска и Алматы. В 1996-1997 гг. заведовала кафедрой общей психологии КазНУ, способствовала обновлению образовательных программ по психологии, развитию общей, спортивной и организационной психологии в нашей стране. Была руководителем грантовых и договорных НИР, победитель гранта “Лучший преподаватель вуза - 2011 года”, автор патента, более 200 публикаций, в том числе монографий, учебных пособий, статей в высокорейтинговых журналах базы Scopus, Web of Science. Имеет множество наград и поощрений в области науки, спорта, культуры.

Личность Аллы Михайловны отличается многогранностью и внутренней гармонией. Ее отличают высокая культура, скромность, чувство юмора, уважительное отношение к людям, стремление к постоянному саморазвитию. Интерес к языкам (казахскому, английскому, китайскому), виртуозная игра на фортепиано, красивое исполнение казахских песен, многолетнее занятие спортом — настольным теннисом, помощь в воспитании правнучки, активная жизненная позиция создают ту особую интеллектуальную среду, в которой формируются научные идеи и раскрываются человеческие возможности.

В день славного юбилея коллеги, ученики и научное сообщество выражают Алле Михайловне искреннюю благодарность за вклад в развитие психологии, за преданность профессии и за щедрость в передаче знаний. От всей души желаем крепкого здоровья, бодрости духа, благополучия, семейного счастья, вдохновения и новых научных свершений!

Майра КАБАКОВА,
кандидат психологических наук, профессор

Айгерим МЫНБАЕВА,
доктор педагогических наук, профессор
кафедры общей и прикладной психологии

Современный этап развития экономики Казахстана характеризуется усилением влияния цифровизации, глобализации и технологических структур занятости населения. Эти факторы формируют новые требования к качеству человеческого капитала и стимулируют реформирование системы высшего образования.

Новые формы подготовки кадров

Рынок труда Казахстана демонстрирует относительную стабильность: численность занятых составляет - 9,2 млн. человек, уровень безработицы сохраняется на уровне - 4,7%. При этом доля наемных работников превышает 75%, что отражает рост корпоративного сектора экономики. Структура занятости характеризуется преобладанием сферы услуг, где сосредоточено около 17% всех занятых. Вместе с тем сохраняется структурный дисбаланс: работодатели испытывают дефицит практико-ориентированных специалистов цифрового маркетинга и инновационной логистики. Рост числа вакансий (свыше 650 тыс. чел. в год) подтверждает увеличение спроса на квалифицированных кадры. Сохраняется проблема несоответствия между требованиями работодателей и уровнем подготовки выпускников, а также наличие группы молодежи, не вовлеченной в образование и занятость.

В ответ на вызовы рынка труда в Казахстане реализуется комплекс реформ в сфере образования. Ключевыми направлениями являются внедрение компетентного подхода, развитие академической автономии вузов и интеграция в международное образовательное пространство. Одним из перспективных направлений модернизации образования является актуализация программ подготовки по направлениям «Маркетинг» и «Логистика».

Данный подход реализуется в КазНУ имени аль-Фараби и направлен на:

- сокращение сроков подготовки специалистов;
- повышение гибкости образовательных траекторий;
- усиление практической направленности обучения;
- ускорение интеграции выпускников в рынок труда.

В сфере маркетинга реформы обусловлены развитием цифровой эко-

номики. Современные специалисты должны обладать навыками работы с аналитическими платформами, инструментами интернет-продвижения и управления клиентским опытом. В логистике приоритетным становятся компетенции в области управления цепями поставок, автоматизации складских процессов и цифровых логистических систем. Реформирование образовательных программ предполагает изменение их структуры: увеличение практических дисциплин, внедрение проектного обучения. Важным направлением является расширение сотрудничества вузов с бизнесом, включая стажировки и участие работодателей в разработке учебных планов. Однако, реализация данных реформ сопряжена с рядом вызовов. Сокращение сроков обучения требует пересмотра содержания программ с целью исключения избыточных дисциплин при сохранении фундаментальной базы. Необходимо обеспечить качество преподавания, развитие цифровой инфраструктуры вузов и повышение квалификации ППС.

Отдельного внимания требует проблема молодой занятости: несмотря на общий низкий уровень безработицы, доля молодых людей, не вовлеченных в образование и занятость составляет около - 6-7%. Это подчеркивает необходимость повышения эффективности образовательных реформ и их ориентации на реальные потребности экономики. И их успешная реализация позволит сократить разрыв между системой образования и рынком труда, повысить уровень занятости молодежи и обеспечить устойчивое развитие национальной экономики.

Зауре АХМЕТОВА,
к.э.н., ассоциированный профессор
Мадина БЕЙСЕНОВА,
д.э.н., доцент кафедры
бизнес-технологий

Проблемы, связанные с туризмом

Преподаватели кафедры иностранных языков филологического факультета совместно со студентами 1 курса русского и казахского отделений, студентами туркменского отделения факультета географии и природопользования, студентами 2 курса КазГАСА, а также магистрантами Боннского университета, г. Бонн, Германия на платформе ZOOM в онлайн формате провели круглый стол на тему «Устойчивые города и населенные пункты: Проблемы, связанные с туризмом» в рамках Цели устойчивого развития 11: «Обеспечение открытости, безопасности, жизнестойкости и экологической устойчивости городов и населенных пунктов».

Модератором мероприятия выступила старший преподаватель кафедры иностранных языков Мукажанова Ф.М., которая представила краткую информацию о ключевых задачах круглого стола. В ходе круглого стола были затронуты такие ключевые проблемы как чрезмерная туристическая нагрузка на города, рост отходов и загрязнение окружающей среды, давление на инфраструктуру и транспорт, влияние туризма на местное население и т.п.

Студенты выступили с докладами на английском языке, про-

демонстрировав высокий уровень подготовки, критического мышления и владения международной терминологией. С презентациями выступили студенты

1 курса Аманбай Асыл (гидрология), Алуа Джамалова (туризм), магистрант 1 курса Боннского университета (Германия) Тулеева Ажар (английская литература и культура), Айтбай Ельнур (бухучет и аудит). Также активное участие приняли студент 1 курса Лавренов Родион (туризм) и студент 2 курса КазГАСА Дженгишева Нурия (архитектура).

Участники предложили ряд практических решений, среди которых развитие устойчивого туризма, внедрение цифровых технологий для управления туристическими потоками, повышение экологической осведомленности туристов, поддержка местных сообществ и малого бизнеса. Круглый стол стал эффективной платформой для обмена опытом и укрепления международного сотрудничества. Организаторы отмечают, что подобные мероприятия способствуют формированию у студентов глобального мышления и ответственности за устойчивое развитие городов.

Салтанат АБДИНАЗАРОВА,
Фарида МУКАЖАНОВА,
старшие преподаватели
кафедры иностранных языков

XXI ғасырдағы әлеуметтік-мәдени өзгерістер құндылықтар жүйесінің күрделенуіне және трансформациясына алып келді. Нәтижесінде тек оң құндылықтар ғана емес, антиқұндылықтар да тілдік, коммуникациялық кеңістікте белсенді түрде көрініс табады.

С.Кочеровтың пікірі бойынша, құндылық – субъектінің қажеттілігі мен мүддесіне сай келетін қасиет. Табиғи әлемнің заттары, әлеуметтік нормалар, мәдени өнімдер – барлығы да құндылықтар ретінде қарастырылып, тілде көрініс табады. Ал ғалым А.Дүйсембинаның пайымынша, құндылықтарға табынушылық – ана сүтімен, туған тіл арқылы, салт-дәстүр мен тарихты игеру арқылы бойға сіңетін қасиет.

Антиқұндылықтар – қоғам тарапынан теріс бағаланатын, бірақ күнделікті тілдік қолданыста жиі ұшырасатын, кейде қалыпты құбылыс ретінде қабылдана бастаған мінез-құлық үлгілері, көзқарастар мен стереотиптер жүйесі. Олар тіл арқылы беріліп, адамның сана-сына тікелей әсер етеді. Сондықтан тіл тек ақпаратты жеткізу құралы емес, мәдениет пен құндылықтарды тасымалдаушы негізгі жүйе. Яғни антиқұндылықтар ең алдымен тілдік бірліктер, дискурстық құрылымдар және прагматикалық қолданыстар арқылы көрінеді. Қазіргі қазақ тілдік кеңістігінде мұндай құбылыстардың лексикалық, дискурстық және прагматикалық деңгейлерде кең таралуы байқалады.

Лексикалық деңгейде антиқұндылықтар көбіне сленг, бейресми сөйлеу үлгілері және экспрессивті сөздер арқылы беріледі. Мысалы, жауапкершілікті жеңілдететін немесе моральдық нормаларды әлсірететін тіркестердің жиі қолданылуы байқалады. «Бәрі солай істейді», «қазір заман сондай», «ақша болса болды» деген сияқты тілдік құрылымдар жеке адамның моральдық жауап-

Антиқұндылықтың тілдік көрінісі

кершілігін төмендетіп, әлеуметтік нормаларды салыстырмалы етеді. Мұндай сөздер уақыт өте келе қалыпты ойлау моделіне айналуы мүмкін.

Дискурстық деңгейде антиқұндылықтар әсіресе әлеуметтік желілерде айқын көрінеді. Мәселен, агрессияны, жеңіл табысты насихаттау, жауапсыздықты, ұяттың жоқтығын еркіндік ретінде көрсету сияқты тенденциялар бүгінде кең таралған. Бұл құбылыстар жастардың бағдарын өзгертеді, себебі әлеуметтік медиа кеңістігінде ұсынылған ақпарат эмоционалды әрі тез ықпал етеді.

Антиқұндылықтардың тәрбие үдерісіндегі орны ерекше маңызды. Тәрбие тұлғаның құндылықтық жүйесін қалыптастыратын негізгі әлеуметтік жүйе болғандықтан, тілдік ортадағы кез келген өзгеріс тікелей тәрбиелік нәтижеге әсер етеді. Отбасылық ортада агрессиялық немесе бейресми тілдік үлгілердің жиі қолданылуы баланың мінез-құлқына тікелей ықпал етеді. Мұндай жағдайда жауапкершілік, адалдық, сыйластық сияқты базалық құндылықтардың әлсіреуі мүмкін.

Білім беру жүйесінде де тілдік орта маңызды рөл атқарады. Оқушылар мен студенттердің сленгке бейімделуі, ресми тіл нормаларының әлсіреуі және бейресми коммуникацияның басым болуы тілдік мәдениеттің төмендеуіне әсер етеді.

Медиа кеңістік – антиқұндылықтардың таралуында басты факторлардың бірі. Әлеуметтік желілер мен қысқа видео платформаларда жеңіл табыс, атақ-даңқ және жауапсыз өмір салты жиі насихатталады. Мұндай контент жас ұрпақтың құндылықтық бағдарын өзгертіп, шынайы өмір мен виртуалды кеңістік арасындағы айырмашылықты әлсіретеді.

Масс-медиада сүзгінің жеткіліксіздігі салдарынан контент өндірушілер тарапынан түрлі деңгейдегі сапасыз, агрессияға, жеңіл табысқа, эгоизмге және моральдық нормаларды бұзуға бағытталған материалдар жиі жариялануда. Мұндай контент жастар аудиториясына ерекше әсер етіп, олардың құндылықтық жүйесін бұрмалауы мүмкін. Нәтижесінде қоғамда тілдік мәдениеттің төмендеуімен қатар, антиқұндылықтардың қалыпты құбылыс ретінде қабылдану қаупі артады. Осы мәселені шешу үшін бірқатар кешенді шараларды жүзеге асыру қажет. Біріншіден, заңнамалық тұрғыдан жас ерекшелігіне байланысты контентке шектеу қою маңызды. Мысалы, кейбір елдерде, соның ішінде Қытайда, цифрлық платформаларды пайдалану қатаң реттеледі: 14 жасқа дейінгі балалар үшін белгілі бір платформаларға қолжетімділік шектелген, ал жасөспірімдер үшін қолдану уақыты күніне 40 минутпен шектеліп, тек белгілі уақыт

аралығында ғана рұқсат етіледі. Мұндай тәжірибені ұлттық ерекшелікке бейімдей отырып енгізу ақпараттық қауіпсіздікті күшейтіп, ұлттық құндылықтарды қорғауға мүмкіндік береді.

Екіншіден, қазақтілді контентте тілдік норманы бұзатын, әдепсіздік пен құрметсіздікке негізделген, бейәдеби және жаргон сөздерді жүйелі түрде қолданатын блогерлердің қызметін реттеу қажет. Бұл қадам тіл мәдениетін сақтау мен қоғамда этикалық стандарттарды қалыптастыруға ықпал етеді. Мұндай реттеу цензура емес, керісінше, мәдени-тілдік жауапкершілікті арттыру механизмі ретінде қарастырылуы тиіс.

Үшіншіден, ұлттық құндылықтарды дәріптейтін тұлғалар мен ұйымдарға марапаттау және қолдау жүйесін енгізу маңызды. Қазақ тілін дамытуға, ұлттық мәдениетті насихаттауға үлес қосқан контент жасаушыларды ынталандыру арқылы позитивті үлгілердің ықпалын күшейтуге болады.

Бұл өз кезегінде ақпараттық кеңістікте сапалы контенттің үлесін арттырады.

Төртіншіден, қоғамда антиқұндылықтарға деген көзқарастың біржақты болмауы да маңызды мәселе. Кейбір жағдайларда эгоизм, менмендік, жауапсыздық сияқты мінез-құлықтар әлеуметтік желіде қалыпты немесе тіпті тартымды суреттеледі. Мұндай тенденциялар жеке тұлғаның моральдық жауапкершілігін әлсіретеді. Сондықтан бұл құбылыстарға сыни көзқарас қалыптастыру қажет.

Осыған байланысты білім беру жүйесінде құндылықтарға бағытталған тәрбиелік жұмыстарды күшейту аса маңызды. Жыл сайын мектеп, колледж және жоғары оқу орындарында құндылықтар тақырыбына арналған пікірсайыстар, ғылыми конференциялар мен шығармашылық жарыстар ұйымдастыру жастардың сыни ойлау қабілетін дамытып, олардың құндылықтық бағдарын нығайтады.

Сонымен қатар жастардың әлеуметтік белсенділігін арттыруға бағытталған волонтерлік бағдарламаларды кеңінен енгізу қажет. Мұндай бағдарламалар жастарды қоғамға пайдалы іс-әрекетке тарту арқылы жауапкершілік, жанашырлық және азаматтық ұстанымдарын қалыптастырады. Бұл антиқұндылықтың ықпалын әлсіретудің тиімді әлеуметтік механизмі болмақ.

Қорытындылай келе, антиқұндылықтардың тілдік көрінісі – тек лингвистикалық құбылыс емес, ол әлеуметтік және мәдени процестердің маңызды көрсеткіші. Тіл арқылы берілетін кез келген құндылық немесе антиқұндылық адамның дүниетанымына тікелей әсер етеді. Сондықтан тәрбие үдерісінде тілдік ортаның сапасын арттыру, медиасауаттылықты дамыту және аксиологиялық бағыттағы білім беруді күшейту қазіргі қоғам үшін өзекті міндеттердің бірі.

Нұрсұлтан СЕРІКХАНҰЛЫ,
«Қазақ филологиясы» мамандығының 1-курс магистранты

Қазіргі таңда логистика – жаһандық экономиканың негізгі қозғаушы күштерінің бірі. Әсіресе халықаралық сауда көлемінің артуы мен жеткізу тізбектерінің күрделенуі логистикалық жүйелердің тиімділігін арттыруды талап етеді. Қазақстан өзінің географиялық орналасуына байланысты Еуразия құрлығында маңызды транзиттік хаб ретінде қалыптасу мүмкіндігіне ие.

Соңғы жылдары елімізде логистиканы дамыту мемлекеттік саясаттың басым бағыттарының біріне айналды. Бұл өз кезегінде көлік инфрақұрылымын жаңғырту, жаңа логистикалық орталықтар салу және цифрлық технологияларды енгізумен қатар жүзеге асырылуда. Кейінгі уақыттағы ғылыми зерттеулер логистика саласы маңызының артып келе жатқанын көрсетеді. Зерттеушілер логистиканы материал-

Логистика – еліміздің серпінді саласы

дық ағындарды басқару жүйесі ретінде қарастырып, оның экономикалық тиімділікке тікелей әсер ететінін атайды.

Цифрлық экономика жағдайында логистика жаңа даму кезеңіне өтті. Ғалымдар логистикада цифрландыру, автоматтандыру және модельдеу әдістерінің кеңінен қолданылуын зерттеді. Соңғы зерттеулерде Қазақстанның транзиттік әлеуеті жоғары екені және оның Еуропа мен Азия арасындағы маңызды рөл атқаратыны айқындалды.

Еліміздегі логистика саласы соңғы жылдары қарқынды дамып келеді. Мемлекеттің географиялық орналасуы халықаралық көлік дәліздерінің маңызды торабына айналдыруға қауқарлы. Қазақстан – Қытай мен Еуропаны байланыстыратын құрлықтық маршруттардың негізгі қатысушысы.

Елімізде жүзеге асырылып

жатқан инфрақұрылымдық жобалар логистиканың дамуына үлкен серпін берді. Құрғақ порттар, көлік-логистикалық орталықтар және жаңа автожолдар салынуда. Сонымен қатар халықаралық көрмелер мен форумдар логистика саласының дамуына ықпал етеді. Мысалы, көлік және логистика

саласындағы ірі халықаралық іс-шаралар жаңа технологиялар мен тәжірибелерді енгізуге мүмкіндік береді.

Логистика саласындағы маңызды бағыттардың бірі – цифрландыру. Қазіргі таңда қойма басқару жүйелері (WMS), көлік басқару жүйелері (TMS), GPS бақылау және электрон-

ды құжат айналымы енгізілуде. Бұл өз кезегінде тасымалдау тиімділігін арттырып, шығындарды азайтады. Сонымен қатар Қазақстан логистика саласында халықаралық ынтымақтастықты дамытып келеді. Түрлі елдермен көлік дәліздерін дамыту арқылы транзиттік тасымал көлемі артуда. Алайда салада бірқатар мәселелер де бар. Оларға инфрақұрылымның тең дами алмауы, кадр тапшылығы және кейбір өңірлерде логистикалық қызмет сапасының төмендігі жатады.

Қорытындылай келе айтарымыз, елімізде логистика саласы қарқынды даму үстінде және ұлттық экономиканың стратегиялық бағыты ретінде қалыптасуда. Транзиттік әлеуетті тиімді пайдалану үшін инфрақұрылымды жетілдіру, цифрландыруды дамыту және кадрлық әлеуетті арттыру қажет.

Шынар ӘБДІҚҰЛ,
Динара САДЫХАНОВА,
Бизнес-технологиялар кафедрасының аға оқытушылары

Ғылым мен ұстаздықтың үйлесімі

ҚазҰУ-да химия ғылымының көрнекті өкілі, ғалым-ұстаз, профессор Сағдат Тәжібаеваның өмір жолына арналған «Өнегелі өмір» атты іс-шара өтті. Бұл кеш ғылым мен білімге адал қызмет етудің, ұрпақ тәрбиелеудің маңызын дәріптейтін рухани алаңға айналды.

Профессордың кәсіби қалыптасу жолы қара шаңырақ – Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ қабырғасынан бастау алады. Химия факультетінде білім алған жылдары ол тек теориялық білімді меңгерумен шектелмей, ғылыми-зерттеу жұмыстарының тылсым әлеміне ерте бойлады. Әсіресе зертханалық тәжірибелерге деген ерекше ынтасы мен танымдық қызығушылығы оны өзгелерден ерекшелеп тұратын.

Оның ғылым жолындағы бағыт-бағдарын айқындауда университеттегі ұстаздарының орны ерекше. Белгілі ғалымдар Қуанышбек Мұсабеков, Жарылқасын Әбілов, Евгения Аманжолова сияқты ұстаздар оның ғылыми көзқарасының қалыптасуына зор ықпал етті. Сондай-ақ Алма Сармурзина сынды тұлғалардың ғылыми-ұйымдастырушылық қызметі де жас ғалымға үлкен әсер қалдырды. Осындай мықты ғылыми мектептен тәлім алған Сағдат Медербекқызы кейін өзі де сол дәстүрді жалғастырып, шәкірт тәрбиелеуде үлкен жетістіктерге жетті.

Еңбек жолын қарапайым оқытушылықтан бастаған Сағдат Медербекқызы профессор дәрежесіне дейін көтерілді. Осы жылдар ішінде ол мыңдаған шәкірттің санасына білім нәрін сеуіп, олардың бойында ғылымға деген шынайы қызығушылық пен құштарлықты оятты. Профессордың дәрістері тек академиялық мазмұнының тереңдігімен ғана емес, сонымен қатар ғылыми жаңашылдығы және өміршең тәжірибелік бағытымен де ерекшеленеді. Шәкірттеріне күрделі ғылымды қарапайым тілмен түсін-

Профессордың ғылыми ізденістері химия ғылымының ең өзекті бағыттарын қамтиды. Оның іргелі зерттеулері коллоидтық химия, полимер-металдық кешендер, беттік-активті заттар мен биодисперсиялар, сондай-ақ экологиялық химия салаларының дамуына соны серпін берді.

діре алатын нағыз білімнің шамшырағы.

Профессордың ғылыми ізденістері химия ғылымының ең өзекті бағыттарын қамтиды. Оның іргелі зерттеулері коллоидтық химия, полимер-металдық кешендер, беттік-активті заттар мен биодисперсиялар, сондай-ақ экологиялық химия салаларының дамуына соны серпін берді. Әсіресе ғалымның жетекшілігімен жүзеге асырылған экологиялық жобалардың маңызы зор. Зерттеулер нәтижесінде ағын суларды ауыр металл иондарынан тазартудың бірегей әдістері әзірленді.

Сонымен қатар табиғи биополимерлер негізінде биоыдырайтын материалдар мен тағамдық гелдер алу технологиялары жасалып, олардың өндірісте қолдану мүмкіндігі көрсетілді. Бұл бағыттағы зерттеулер экологиялық қауіпсіздік пен халық денсаулығын сақтауда ерекше маңызға ие. Профессордың ғылыми еңбектерінің тағы бір бағыты – магниттік

сорбенттер мен композиттік материалдарды алу. Мұндай материалдар қоршаған ортаны қорғау, медицина және өндіріс салаларында кеңінен қолдануға мүмкіндік береді.

«Өнегелі өмір» атты тағылымды кездесу барысында профессордың мағыналы ғұмыры, іргелі ғылыми жетістіктері мен биік адами болмысы жан-жақты сараланды. Жиынға қатысқан замандас әріптестері мен өзі тәрбиелеп өсірген шәкірттерінің тебіреніске толы естеліктері ұстаз бейнесін одан ары айшықтай түсті. Іс-шара барысында студенттер тарапынан көптеген сұрақтар қойылды, оларды әсіресе ғылым жолындағы қиындықтар мен жетістікке жетудің негізгі тетіктері қызықтырды. Әрбір сұраққа жауап бере отырып, профессор адамгершілік, өз ісіне, қоғамға деген адалдық көз келген жетістік пен нәтижеге жетудің басты кілті екенін ерекше атап өтті. Профессордың мазмұнды әңгімесі жас ұрпаққа үлкен ой салып, олардың ғылымға деген қызығушылығын арттыра түсті. Мәні терең мұндай кездесу өткенге тағзым ғана емес, сонымен бірге ғылым жолына жаңа қадам басқан жастарға бағыт-бағдар беріп, олардың бойындағы ізденімпаздық отын маздататын нағыз рухани мектепке айналды.

Бақыт ТҮСІПОВА,
Мөлдір КЕРІМҚҰЛОВА,
Аналитикалық, коллоидтық химия және сирек элементтер технологиясы кафедрасының қауымдастырылған профессорлары

Астана қаласындағы Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінде Ғылым және жоғары білім министрлігінің қолдауымен 6802203 – «Тарих» мамандығы бойынша дәстүрлі XVIII республикалық студенттік пәндік олимпиада өтті.

Жас тарихшылардың жеңісі

Еуразия ұлттық университетінің 30 жылдық мерейтойына орай ұйымдастырылған бұл беделді білім бәйгесіне еліміздің 14 жетекші жоғары оқу орнының «Тарих» мамандығында білім алатын студенттік командалары қатысты. Жас тарихшылар сайысы «Ұлт тарихын зерделеудегі тарихи мұра және тұлғатану» тақырыбын арқау етіп алды. Студенттердің бұл пәндік олимпиадасына Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ тарих факультетінің «Фараби» командасы да қатысты. «Фараби» командасы 2-курс студенттері – Бақдәулет Зинегабделов (команда капитаны), Ислам Аман, Диас Ильяс, Бекарыс Елтай секілді факультеттің дарынды, білімді студенттерінен жасақталды.

Тарихшылар командасын олимпиада сайысына даярлауға Қазақстан тарихы кафедрасының меңгерушісі, т.ғ.д. Б.Кәрібаев, оның орынбасарлары – т.ғ.к. Е.Ноянов пен PhD А.Дүйсебаева, мамандық координаторы, т.ғ.к., доцент Э.Телеуова, оқу топтарының эдвайзерлері – аға оқытушылар: Ж.Маратқызы, К.Қабдолдиналар көмектесті. Ал команданың жетекшісі болып PhD, қауымдастырылған

профессор Ж.Құмғанбаев тағайындалды.

Пәндік олимпиада үш турдан тұрып, әр команда өздерінің тақырып бойынша даярлықтарын, білім деңгейлерін, ойлау жүйелерін көрсетті. «Сәлемдесу», «Ғылыми жоба қорғау» және «History Quiz» (тарихтан тест тапсырмалары) деп аталатын сайыс кезеңдерінде «Фараби» командасы бірден алға шығып, турдың соңына дейін алдына ешқандай команданы шығармады. 100 балдық жүйе бойынша бағаланған додада ҚазҰУ студенттері әр турда тұрақты жоғары нәтиже көрсетіп, сөзсіз көшбасшы болды және олимпиада қорытындысы бойынша университетіміздің жас тарихшылары бас жүлдені иемденіп, олимпиаданың №1 командасы атанды.

Бұл олимпиада жас ғалымдар үшін үлкен ғылыми мектеп болса, Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ үшін академиялық көшбасшылықтың жарқын көрінісі болды. Жас тарихшыларымызды тарихи жетістігімен шын жүректен құттықтаймыз!

Жұлдыз БЕКБАУОВА,
Қазақстан тарихы кафедрасының аға оқытушысы

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
Басқарма Төрағасы – Ректоры
Жансейіт ТҮЙМЕБАЕВ

Ақпарат және коммуникациялар
департаментінің директоры
Қаншайым БАЙДӘУЛЕТ

Бас редактор: Гүлнар ЖҰМАБАЙҚЫЗЫ
Жауапты хатшы-дизайнер: Талғат КІРШІБАЕВ
Тілшілер: Қайыржан ТӨРЕЖАН,
Гүлзат НҰРМОЛДАҚЫЗЫ
Фототілші: Марат ЖҮНІСБЕКОВ
Корректор: Күләш ҚАДЫРБАЕВА

МЕКЕНЖАЙЫ:

• 050040, Алматы қ., Әл-Фараби даңғылы, 71, ректорат, 3-қабат, №305, 307 бөлме.
Байланыс телефоны: 377-33-30, ішкі: 32-27, 32-28, тікелей: 377-31-48.

• Электронды мекенжай: **kaznugazeta@gmail.com**
• Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді.
«Алматы-Болашақ» АҚ баспаханасында басылды.

Кезекші редактор: Қайыржан ТӨРЕЖАН

Бағасы келісім бойынша.

Газетке жазылу индексі: 64787

Таралымы – 2000

Тапсырыс №885

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Qazaq universitetine» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.